

המבקש:

אביר קארה, זהו לכתס
כליל החורש 157, גבעון החדשה סמולנסקי
באמצעות ב"כ עוה"ד רותם דרויש יורד 88874
ו/או עוה"ד רון גבע (64)
ממשרד דרויש-גבע עורכי דין
מרחוב הארבעה 28, תל אביב-יפו 6473925
טלפון: 03-3106000; פקס: 077-3179032
דוא"ל: office@darvish-geva.com

בעניין:

העותר:

מוחמד ספורי, ת.ד. 3081100
58, טמרה 3081100
טלפון: 050-7349685
באמצעות ב"כ עוה"ד האני טנוס ואח'
ממשרד טאנוס, עורכי דין
מרחוב אליהו הנביא 3, חיפה
טלפון: 04-8233006, פקס: 04-8233255
דוא"ל: hani@tannous-law.com

- נ ג ד -

המשיבים:

1. ועדת האתיקה במחוז חיפה של לשכת עורכי הדין
2. עו"ד הישאם דאוד, יו"ר ועדת האתיקה במחוז חיפה של לשכת עורכי הדין מרחוב שדי בן גוריון 6, חיפה טלפון: 04-8537079
3. ועדת האתיקה הארצית של לשכת עורכי הדין
4. עו"ד מנחם מושקוביץ, יו"ר ועדת האתיקה הארצית של לשכת עורכי הדין מרחוב דניאל פריש 10, תל אביב טלפון: 03-5177388

בקשת הצטרפות כ"ידיד בית משפט"

המבקש, חבר הכנסת וסגן השר לשעבר מר אביר קארה ("המבקש"), החושף את השימוש הציני אותה עושה קבוצה מצומצמת של עורכי דין בכלי החשוב של התובענות הייצוגיות על מנת להעשיר את כיסם הפרטי על חשבון עסקים קטנים ו/או רשויות המדינה, תוך שהם מזייפים תצהירים; מבשלים עילות תביעה; עושים שימוש לרעה בהליכי משפט ואף כמקרה עסקינן – מקימים עמותות כוזבות שכל פועלן נועד אך ורק לצורך הגשת תביעות אלו ולהעשיר את כיסם. על כן מתכבד המבקש לפנות לבית המשפט הנכבד בבקשה כי יאפשר לו להצטרף להליך שבכותרת במעמד של "ידיד בית משפט", והכל מהטעמים המפורטים להלן.

בקשה זו נתמכת בתצהירו של המבקש.

א. פתח דבר

1. בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת להתיר למבקש להצטרף להליך דנן כ-ידיד בית המשפט, וזאת לשם הצגת תשתית עובדתית וציבורית רלוונטית, וכן עמדות באשר להשלכות המערכתיות הנובעות מתופעת ניצול ההליכים הייצוגיים לצרכי סחיטה אותן העותר וחבריו גורמים והנזק החמור שנגרם כתוצאה מהן לציבור הישראלי ולפגיעה האנושה במערכת המשפט. כן יתבקש בית המשפט לשקול את ההשלכות האפשריות של הסעדים המבוקשים בעתירה על אינטרס הציבור הרחב.
2. עניינה של בקשה זו אינו בהכרעה במחלוקות העובדתיות הקונקרטיות שבין העותר לבין המשיבים, ואינה מהווה בקשה להרחבת גדר המחלוקת ביניהם. המבקש אינו עותר לקביעת ממצאים עובדתיים

ביחס לעותר במסגרת בקשה זו. מטרת הבקשה הינה לסייע לבית המשפט בניתוח ההיבטים המערכתיים והציבוריים העולים מן העתירה, ובגיבוש האיזון הראוי בין זכויות העותר לבין האינטרסים הציבוריים הרחבים.

3. לשיטת המבקש, מתקיימות בענייננו אמות המידה שנקבעו בפסיקה לצירוף "ידיד בית המשפט", ובכלל זה: תרומה פוטנציאלית ממשית להצגת תמונה רחבה ומקיפה בפני בית המשפט; ניסיון וחשיפה מצטברים ורלוונטיים לסוגיה הנדונה; וכן קיומו של אינטרס ציבורי מובהק הנוגע לאופן ההתמודדות עם תופעות של שימוש לרעה בהליכי משפט.

4. תרומתו הצפויה של המבקש תתמקד בהשלכות הרחב האפשריות של קבלת הסעדים המבוקשים בעתירה, לרבות ביחס להפעלת שיקול דעתן של ועדות האתיקה, לעקביות במדיניות האכיפה האתית, ולהשפעת הדברים על ציבור רחב של עסקים קטנים ובינוניים, וכן על אמון הציבור במערכת המשפט ובמוסדות האתיקה.

5. נפרוט את הדברים כסדרם.

ב. המבקש – ח"כ וסגן השר לשעבר אביר קארה, אשר שם לעצמו כמטרה ציבורית לחשוף

את השימוש לרעה שנעשה בהליכי משפט

6. המבקש הינו חבר הכנסת לשעבר וסגן שר לשעבר, אשר בשנים האחרונות מוביל, בין היתר באמצעות ארגון "די לסחיטה", פעילות ציבורית נרחבת **בהתנדבות מלאה** שמטרתה להיאבק בתופעה של ניצול לרעה של מוסד התובענה הייצוגית ככלי לסחיטה, לפגיעה בעסקים קטנים ולפגיעה באמון הציבור במערכת המשפט.

7. במסגרת פעילותו האמורה, צבר המבקש ברשותו ראיות רבות, ובכלל זה נחשף לדפוסי פעולה שיטתיים הכוללים הגשת תצהירים כוזבים, יצירת ראיות מלאכותיות והמצאת סיפורים ועילות תביעה יש מאין, הכל לשם הפעלת לחץ וסחיטה של בעלי עסקים, ובכלל זה של העותר בהליך דין, עו"ד מוחמד ספורי ("עו"ד ספורי" או "העותר").

8. המבקש פעל במהלך השנים בפניות שוטפות לרשויות המוסמכות, לבתי המשפט וללשכת עורכי הדין, וכן העניק סיוע לקורבנות התופעה, כל זאת במטרה לקדם אכיפה והרתעה מפני ניצול לרעה של הליכי משפט, לרבות בענייניו של עו"ד ספורי.

9. במסגרת ראיות אלו, נחשפו פרשות מסמרות שיער, לפיהן עורכי דין ספציפיים "סוחרים" בקורבנות-נתבעים ייצוגים לצרכי סחיטה, יצירת עילות תביעה יש מאין בגין הפרות אזוטוריות והגשה בגינן תובענות ייצוגיות בסך של מיליוני שקלים, לעיתים אף ללא ידיעת התובע הייצוגי עצמו ותוך זיוף תצהירים, כנגד עסקים באופן שעלות הייצוג למתגונן עולה על סכום הפרשה. **זו תורת הסחיטה בעיקרה.**

10. **המבקש נאבק מאבק חוקי ועיקש באותם עורכי דין (כדוגמת העותר) ונתובעים סדרתיים המעמיסים על בתי המשפט ומגישים תובענות סדרתיות כנגד בעלי עסקים קטנים בישראל כדי לשחוט סכומי כסף רבים מאותם עסקים.** נזכיר כי העותר בחר על עצמו להיות נציגי ציבור ולייצג ציבור של קבוצות נפגעים לשיטתו (בוודאי שתובענות אלו מוגשות באמצעות עמותה שזוהי מטרתה).

11. בתי המשפט בישראל הביעו מכבר את מורת רוחם מהתנהלות נלוזה זו שמפגין העותר ועורכי דין נוספים המגישים בקשות מסוג דנא לאישור תובענה ייצוגית; כך קבע בית המשפט המחוזי בתל אביב

בפרשת ת"צ 52621-07-23 ראם בן אור נ' אביב השקעות בע"מ [החלטה מיום 22.1.2024], כאשר דחה בקשה לאישור תובענה ייצוגית :

"אודה ולא אבוש, כי מספרן יוצא הדופן של הבקשות לאישור, שאינן אלא "תביעות משוכפלות", כשלעיתים נמצא שחסרות בהן עובדות רלוונטיות, מעמיד באור חיוור את האמירה שממנה ניתן ללמוד כי הכוונה היא להרים את נס השוויון לזכויות אנשים עם מוגבלויות. השימוש בכלי התובענה הייצוגית צריך להיות מידתי ביחס להפרה הנטענת, ובמצב דברים זה, אינני משוכנע כי נעשה כן." [...]

"רובן המוחלט של עשרות הבקשות לאישור האחרות שהגיש המבקש, הן כנגד עסקים קטנים, שחלקם משפחתיים ללא עובדים מעבר לבעליו של העסק עצמו או לכל היותר מעסיקים מספר מצומצם של עובדים (כך למשל, הגיש בקשה כנגד קוסמטיקאית, שמאי מקרקעין, בעלי צימר, חנות לחיות מחמד, סלון לעיצוב שיער, חנות לממכר מוצרי בשר, רופאי שיניים וחנות צעצועים)...בהקשר זה, לא ניתן להתעלם מכך שאחת מהתכליות המרכזיות של התובענה הייצוגית בדמותה של קבוצה הנאבקת על זכויותיה מול תאגיד חזק, לא באה לידי ביטוי בבקשות לאישור קא עסקינן."

12. גם המחוקק, במסגרת פעילותו הציבורית כאמור, מקדם המבקש (בעוד הוא איננו חבר כנסת) את הצעת חוק תובענות ייצוגיות (תיקון מס' 16), התשפ"ד-2024 ("התיקון"), אשר מטרתה לצמצם את השימוש לרעה בכלי התובענה הייצוגית, להפחית תביעות סרק ותביעות משוכפלות, ולהגביר את היעילות, הוודאות והאיזון בין אינטרס הקבוצה לבין האינטרס הציבורי והתקציבי, וזאת באמצעות תיקונים דיוניים ומהותיים בחוק.

13. עיקרי התיקון שמקדם המבקש כוללים, בין היתר: חידוד והשלמת הגדרות ומונחים מרכזיים בחוק (ובכלל זה קביעת תנאים ברורים למעמדם של ארגונים כתובעים ייצוגיים); החרגת עסקים זעירים מהאפשרות להיתבע בהליך ייצוגי; קביעת מנגנון פנייה מוקדמת ותקופת המתנה כתנאי סף לפתיחת הליך בעילות מסוימות; הרחבת סמכותו של בית המשפט לסלק בקשות לאישור בשלב מוקדם, כאשר אין עילת תביעה או כאשר מדובר בהליך טרדני או בפגיעה מזערית; הגבלת מספר הבקשות לאישור שתובע ייצוגי רשאי להגיש בשנה; קביעת מבנה מדורג ומצמצם יותר לפסיקת גמול ושכר טרחה, תוך קישורם בפועל להיקף הפיצוי ולמימושו; וחזוק מנגנוני הפיצוי והיידוע לחברי הקבוצה, תוך מתן עדיפות לפיצוי כספי והסדרת ייעוד יתרות שלא חולקו.

14. לאור התנהלות נלוזה זו שאיננה מכבדת (בלשון המעטה) את מקצוע עריכת הדין ומבזה את ציבור חברי הלשכה, גם ועדת האתיקה הארצית של לשכת עורכי הדין הוציאה הנחיה ברורה לפיה כל תלונה בעניין עורכי דין העוסקים בתחום התובענות הייצוגיות, ידון ויבחן על ידי הועדה הארצית ולא במחוזות השונים.

15. יובהר, המובן מאליו, כי השימוש הציני אותה עושה קבוצה קטנה של עורכי דין במוסד התובענות הייצוגיות, מוסד חשוב למען הציבור, פוגע בעסקים הישראליים ומקריס עסקים רבים; "מסייעים" ליוקר המחיה בישראל (שכן עלות הסחיטה מתגלגלת על הצרכן); ו-"סותמת" את בתי המשפט מניהול הליכים אחרים בצורה יעילה לאור עומס רב.

16. המידע שהצטבר בידי המבקש מרכז מידע מאלפי בעלי עסקים אשר הסתייעו בו לצורך קבלת פרטים ומידע רב אודות מעשים אלו.

17. לפיכך, המידע הציבורי והניסיון המצטבר שברשותו, כמו גם היכרותו עם היבטי המדיניות בתחום, עשויים לתרום תרומה ממשית לבית המשפט בהבנת ההקשר הרחב העומד ביסוד העתירה ובהערכת ההשלכות האפשריות של מתן הסעדים המבוקשים.

ג. הרקע לבקשה בעניינו של העותר והתועלת שבצירוף המבקש להליך

18. בשנים האחרונות, אלפי בעלי עסקים מצאו עצמם נתבעים בתביעות קנטרניות, טורדניות וחסרות תום לב, תוך ניצול לרעה של מנגנון התובענות הייצוגיות ככלי להטלת אימה על עסקים קטנים ולסחיטתם להסדרי פשרה בסכומים ניכרים.
19. לשם המחשה בלבד, נכון למועד זה, פתח העותר, עו"ד ספורי, כ-2,777 (!) הליכים משפטיים, אשר מרביתם תובענות ייצוגיות כנגד עסקים קטנים ובינוניים ואף נגד רשויות מקומיות, בהיקף מצטבר של מיליארדי שקלים - מעבר למכתבי התראה, ככל שנשלחו. העתק מרשימת ההליכים בהם משמש עו"ד ספורי כמייצג, אשר הופקה ממערכת "תולעת המשפט", מצ"ב **כנספח 1** לבקשה זו.
20. תופעה זו מחריפה, בין היתר, במסגרת אכיפת חוקי הנגישות, לרבות תביעות נטענות בגין אי-נגישות באתרי אינטרנט של עסקים, אשר מובילות במקרים רבים לקשיים כלכליים משמעותיים ואף לקריסת עסקים.
21. בידי המבקש ראיות רבות באשר להתנהלותו הנטענת של העותר ולשימוש הנטען בהליכי תובענות ייצוגיות כמנגנון לסחיטת כספים מעסקים קטנים – בלא בסיס משפטי, ותוך יצירת או "המצאת" תובע ייצוגי, באופן המקים חשש ממשי כי העותר פעל בפועל הן כמייצג והן כתובע.
22. כך למשל, בידי המבקש תצהיר מפורט של גב' רואן חלאילה, אשר החלה את התמחותה במשרד העותר ביום 21.7.2024, ובו היא מצהירה, בין היתר, כדלקמן:
- 22.1. כי במהלך תקופת עבודתה במשרד העותר, נהג העותר לעיין מדי יום במערכת "נט המשפט" ובפנקס התובענות הייצוגיות, לאתר הליכים שהוגשו נגד חברות, ולאחר מכן הנחה את עובדיו לאתר חברות נוספות שלטענתו מפרות את הוראות הדין בתחום הנגישות לשירות, לצורך הגשת הליכים בעניינן.
- 22.2. כי היא עצמה כתבה במוצע כשלוש תביעות **ביום** לפי דרישת העותר, וכי הוצג לה מצג לפיו פעולה זו מסייעת לאנשים עם מוגבלות, בעוד שבדיעבד התברר כי מדובר היה במצג שווא.
- 22.3. כי בוצעו יציאות לשטח לצורך איסוף תיעוד לטובת הקמת עילות לפי חוק תובענות ייצוגיות, לרבות לבתי ספר בשעות בהן היו סגורים, וזאת במטרה לייצר עובדות בשטח כאילו תובע פלוני הגיע למקום ולא מצא התאמות נגישות, כאשר לגרסתה מדובר היה במצגים שאינם אמת.
- 22.4. כי העותר עשה שימוש בתצהיר של "תובע" אחד כתבנית, העתיק אותו שוב ושוב וצירף אותו לתביעות שונות, מבלי ידיעת התובעים בשמם הוגשו ההליכים.
- 22.5. כי העותר היה קובע בשם מי תוגש כל תביעה, בהתאם לסוג המוגבלות של אותו תובע, ואף מסר לה הנחיות להכין תובענות בשם תובע מסוים בהיקף רחב, מטעמים שפורטו בפניה.
- 22.6. כי היו מקרים בהם תמונות שצילמה בעצמה שימשו כראיות בהליכים שהוגשו בשמות אחרים, לרבות כאשר נטען בהליך כי התובעים הם שצילמו את התמונות, חרף שלטענתה לא היו במקום.
- 22.7. כי בוצעו פעולות שונות לקבלת פרטי חברה או חשבוניות באמצעות כרטיס אשראי נטען שהונפק על שמה ונותר בשליטת העותר.

22.8. עוד מצהירה גב' חלאילה כי בתקופה הרלוונטית הייתה נשואה לעותר, וכי לאחר פרידתם התנהלו ביניהם הליכים משפטיים שונים.

העתק תצהירה של הגב' רואן חלאילה, מצ"ב כנספח 2 לבקשה זו.

23. בהמשך לתצהירה של הגב' חלאילה, מובא תצהירו ועדותו של מר [REDACTED] אדם בעל נכות ומוגבלות, המתמודד עם בעיות רפואיות ונפשיות. לטענתו, הכיר את העותר בשנת 2021, עת שכר ממנו דירה, ובמהלך התקופה ניצל עו"ד ספורי את תמימותו, את מעמדו המוחלש ואת חוסר הבנתו בהליכים משפטיים, לרבות בחתימה על מסמכים שונים, ועשה שימוש בשמו, ללא ידיעתו, כתובע ייצוגי בהליכים משפטיים שבהם שימש עו"ד ספורי כבעל דין מייצג.

העתק תצהירו של מר [REDACTED], מצ"ב כנספח 3 לבקשה זו.

24. בתצהירו מצהיר מר [REDACTED] כי עו"ד ספורי, שהיה מודע למצבו, הציע לו סיוע בענייני המוסד לביטוח לאומי, ובמסגרת זו ביקש ממנו מסמכים רפואיים ומסמכים נוספים, הפנה אותו לבדיקות רפואיות וסייע לו בהגשת תביעה, תוך שהציג עצמו כ"חבר", מבלי שדרש שכר טרחה בגין שירותיו.

25. בדיעבד התברר למר [REDACTED] כי עו"ד ספורי החתים אותו על מסמכים נוספים, לרבות יפוי כוח ו/או מסמכים אחרים, והגיש בשמו הליכים משפטיים, כל זאת ללא ידיעתו וללא הסכמתו המפורשת.

26. כך, בבדיקה אקראית שביצע באתר ממשלתי, גילה כי נפתחו על שמו הליכים משפטיים רבים, מבלי שידע עליהם כלל, וכי הוגשו בשמו ו/או לכאורה מטעמו כ-17 תובענות ייצוגיות וכן עשרות תצהירים נלווים לאותם הליכים, וכל זאת ללא קבלת הסכמתו מראש, ללא מתן הסבר, וללא שראה או אישר את המסמכים שהוגשו בשמו. הכל תוך שעו"ד ספורי עושה שימוש בשמו, במעמדו כנכה וגורף כספים לכיסו שלא כדין.

27. עוד הצהיר כי לא היה מודע להליכים במועד אמת, ההליכים לא הוגשו בידיעתו או בהסכמתו, והוא **לא קיבל כל תמורה או תועלת מהם.**

28. תשתית זו מדגישה את החשיבות הציבורית שבהפעלת שיקול דעת זהיר ומושכל בהתערבות שיפוטית בתחום סמכותו של מערך האתיקה ובאופן ניהול ההליכים המשמעותיים הנוגעים לתלונות בעלות עניין ציבורי. בתוך כך, מתחדדת ההכרחיות הציבורית לקיום בירור יסודי, מעמיק וזהיר של הסוגיות המהותיות העומדות בבסיס ההליך המשמעותי, וכן לצורך להימנע מהפיכת ההליך המנהלי, הלכה למעשה, לכלי העלול לסכל או לעכב את הטיפול בקובלנה שלא לצורך.

ד. העובדות הרלוונטיות ביחס לעתירה דנא

29. בפני בית המשפט הנכבד תלויה ועומדת עתירה מנהלית אשר הוגשה על ידי העותר, עו"ד ספורי, כנגד גורמי האתיקה בלשכת עורכי הדין, במסגרתה מתבקש בית המשפט הנכבד להורות על מתן צווים שונים, לרבות (אך לא רק) צווים הנוגעים לטיפול בתלונה/קובלנה בד"מ 12/25, לחשיפת זהות המתלונן, ולהחלטת המשיבים להעביר את הטיפול לוועדת האתיקה הארצית בהתאם לסעיף 7 לנוהל טיפול בתלונות אתיקה (ניגוד עניינים) ("הנוהל").

30. ביום 21.7.2024 ניתן פסק דין במסגרת עע"מ 3134/24 **היבה למען האדם הנזקק נ' עיריית אילת** (נבו 21.7.2024).

31. בפסק דין זה, **לראשונה**, קבע בית המשפט העליון באופן רשמי וממוסד כי עו"ד ספורי עשה "שימוש פיקטיבי" בעמותה לצורך הגשת תובענות ייצוגיות, אשר ברובן הסתיימו באותה מתכונת – הסתלקות

מהתביעה, ובחלק מהמקרים בתמורה לשכר טרחה בסכומים של אלפי שקלים, מבלי שנפגעי הקבוצה זכו לפיצוי כלשהו.

32. לשיטת המבקש, הרקע האמור, בצירוף הקביעות החמורות שנקבעו בפסק הדין, הם אשר הניעו את פתיחת ההליך במוסדות לשכת עורכי הדין, ובכלל זה את ההחלטה להעביר את הטיפול לוועדת האתיקה הארצית, כפי שמפורט בהחלטות ובמסמכים שצורפו לעתירה.

33. נדמה כי, במישור המעשי, העתירה המונחת בפני בית המשפט הנכבד מהווה ניסיון של עו"ד ספורי למסמס, לעכב או לרוקן מתוכן את הטיפול בקובלנה שהוגשה נגדו, וזאת דווקא לאחר שהמאבק הציבורי נגד עורכי דין העושים שימוש לרעה בכלי התובענות הייצוגיות התעצם, והטיפול בעניינו הועבר לוועדת האתיקה הארצית בהתאם לסעיף 7 לנוהל, בשל היותו **"בעל חשיבות מיוחדת, או עניין ציבורי"**.

34. כפי שפורט לעיל, עניינו של עו"ד ספורי מהווה מקרה מובהק של חשיבות מיוחדת ושל עניין ציבורי, המצדיקים כי הטיפול בתלונה ובקובלנה בעניינו יוסיף ויתברר בפני ועדת האתיקה הארצית, ולא יושב לטיפול ועדה מחוזית.

35. זאת, בין היתר, בשים לב לטיב הטענות שהועלו בעניינו של עו"ד ספורי, בהקשר של שימוש לרעה בהליכי משפט ובמכשיר התובענה הייצוגית, כפי שמשקף גם מהקביעות שניתנו בעניינו בבית המשפט העליון, לעניין השימוש בעמותה לשם ניהול הליכים ייצוגיים במודל שנקבע כבלתי ראוי וככזה המהווה שימוש לרעה במכשיר התובענה הייצוגית.

36. בנוסף, יש ליתן את הדעת לכך כי סוגיית התנהלות עורכי דין בתחום התובענות הייצוגיות מהווה סוגיה מרכזית ורוחבית, אשר הצדקתה המוסדית היא טיפול מרוכז ברמה הארצית, במטרה להבטיח מדיניות אחידה, שוויונית ומרתיעה, ולהימנע מהבדלים בין מחוזות בטיפול בתופעה ההולכת ומתרחבת, וזאת באופן התואם את התיקון לחוק תובענות ייצוגיות.

37. היקף התופעה המיוחס לעותר, ובכלל זה מספר ההליכים שהוגשו על ידו, לרבות קביעות בדבר מודל פעולה חוזר במסגרתו הסתיימו הליכים בהסתלקות מבלי שהקבוצה פוצתה, ממחישים כי אין מדובר באירוע נקודתי או בתלונה פרטנית, אלא בעניין בעל השלכות מערכתיות רחבות, הנוגע לאמון הציבור במערכת המשפט, להגנה על עסקים קטנים ובינוניים, ולשמירה על תכליות חוק התובענות הייצוגיות.

38. לפיכך, מדובר בדיוק באותם מקרים שלשם נועד מנגנון העברת הטיפול לוועדת האתיקה הארצית, והותרת הטיפול ברמה הארצית מתחייבת הן לנוכח התפשטות התופעה בכללותה, והן לנוכח היקפה הנטען והשלכותיה בעניינו של העותר בפרט.

39. מתן הסעדים המבוקשים בעתירה עלול לצמצם, הלכה למעשה, את מרחב שיקול הדעת של מערך האתיקה ולפגוע ביכולת לגבש פתרונות מערכתיים לטיפול בתופעה רחבת היקף ובעלת היבטים ציבוריים ומערכתיים.

ה. המסגרת הנורמטיבית

40. הסמכות לצירוף גוף או אדם כ"ידיד בית משפט" הינה סמכות שבשיקול דעת, המופעלת בהתאם למכלול שיקולים פתוח אשר גובש בפסיקה. השיקול המרכזי הינו מידת התרומה הפוטנציאלית של המבקש ושל העמדה שהוא מציג לגיבוש הכרעה משפטית צודקת, מאוזנת ומושכלת. בין השיקולים הנוספים נמנים, בין היתר, מומחיותו של המבקש, ניסיונו בסוגיה הנדונה, זהותו (ציבורית או פרטית), האינטרס שהוא מייצג, סוג ההליך והשלב בו מצוי ההליך.

41. בהתאם לאמות מידה אלו, מוסמך בית המשפט לצרף גורם שאינו צד להליך, מקום בו יש ביכולתו להוסיף נקודת מבט ציבורית, ניסיון מקצועי מצטבר או מומחיות רלוונטית אשר אינה מצויה בהכרח בידי בעלי הדין.¹ עניינו של המבקש עומד בבירור באמות מידה אלו, וזאת נוכח אופייה הרחבי של הסוגיה והשלכותיה הציבוריות, ובהתאם למתואר ולמפורט לעיל.
42. זאת ועוד, מעבר להיבט המשמעותי הנוגע להתנהלות קונקרטית, קיימת חשיבות ציבורית ומערכתית לכך שמערך האתיקה יפעל באופן אפקטיבי, מרתיע ועקבי כלפי דפוסי שימוש לרעה במכשיר התובענה הייצוגית. טיפול אתי-משמעותי עקבי ובעל נראות ציבורית תורם לעיצוב "עקומת התמריצים" למייצגים ולמניעת מצב שבו הגשת הליכים חלשים, או כאלו שאינם משרתים את תכליות ההליך הייצוגי, הופכת ל"מהלך נטול סיכון" מבחינת המייצג. בכך יש כדי להגן על הקבוצה, על ציבור הנתבעים ועל משאבי המערכת השיפוטית.²
43. הנה כי בידי המבקש תרומה מהותית ובעלת ערך מוסף ממשי לדיון המשפטי בעתירה. צירופו להליך לא יכביד או יסרבל את ניהולו, אלא יבטיח כי התשתית הנורמטיבית אשר תונח בפני בית המשפט תהיה רחבה, מקצועית, מקיפה ומעמיקה.

1. סוף דבר

44. אשר על כן, ובהתבסס על הנימוקים המפורטים בבקשה זו, מתבקש בית המשפט הנכבד להורות כדלקמן:
45. להתיר למבקש, מר אביר קארה, להצטרף להליך דנן במעמד של "ידיד בית המשפט".
46. לקבוע כי הבקשה דנן (ולרבות הטועונים הכלולים בה) תשמש, ככל שייקבע אחרת על ידי בית המשפט, כעמדתו הכתובה של המבקש בהליך, ללא צורך בהגשת כתבי טענות נוספים.
47. לאפשר למבקש, ככל שבית המשפט ימצא לנכון, להשלים טיעון קצר בעל-פה במסגרת הדיון בעתירה.

 רון גבע, עו"ד

 רותם דרויש, עו"ד

ב"כ המבקש

¹ מ"ח 7929/96 אחמד קוזלי נ' מדינת ישראל, פ"ד נג(1) 529 (1999).

² ראו את שנקבע, על דרך ההיקש, בע"א 8114/14 מרקיס מוצרי ייעול בע"מ נ' סונול ישראל בע"מ (נבו) (5.8.2018).